

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 11.04.2013
Sayı : 925

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Devleti Arasındaki Kara Sınırı Boyunca Yapılacak Mayın Temizleme Faaliyetleri ile İhale İşlemleri Hakkında Kanunda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi gerekçesi ile birlikte ekte sunulmuştur.

Gereğini saygılarımla arz ederim.

Dr. M. Sezgin TANRIKULU

İstanbul Milletvekili

TBMM BAŞKANLIĞI					
Tali Komisyon	Tarım, Orman ve Köylükleri				
Esas Komisyon	Plan ve Bütçe				
Tarih:	23.04.2013		E. No: 2/1454		
Ysm.Uzm.	Bşk.Yrd.	Başkan	Gn.Sek.Yrd.	Gn.Sek.	
AA	11	11	11	11	
TBMM BAŞKANI	11				

TBMM KANUNLAR ve KARARLAR BŞK. LIĞI
12 Nisan 2013
Numara:

T B M M KÜTÜPHANE VE ARŞİV HİZM. BAŞKANLIĞI
12 Nisan 2013
No : 200513

GEREKÇE:

İki tarafı mayınlarla çevrili olan Türkiye, Hatay'dan başlayıp Kilis, Gaziantep, Şanlıurfa, Mardin ve Şırnak'a kadar uzanan 350 metre genişlikte, 510 kilometre uzunluktaki 178 milyon 500 bin metrekareyi bulan devasa bir alan, kara mayınları dolayısıyla kullanım dışı kılınmıştır. Ancak 153 ülke içinde Türkiye'nin de taraf olduğu Ottawa Sözleşmesi'ne göre 2014 yılına kadar taraf ülkeler, kendi topraklarını kara mayınlardan tamamen arındırmakla mükelleftirler. Ancak Sözleşmeye taraf olan ülkeler mayın stoklarını imha edip topraklarındaki mayınları temizlemekle birlikte, mayın mağdurlarının durumunu iyileştirmekle de mükellef tutulmaktadırlar.

Mayınsız Bir Türkiye Girişimi'nin aktardığı verilere göre Suriye sınırındaki 510 kilometre uzunluğundaki arazide 615 bin 149, Irak sınırında 75 bin 115, İran sınırında 191 bin 428 ve Ermenistan sınırında 21 bin 984 adet mayın var. Gömülü mayınların dahi istatistiği tutulabilirken, 1957'den itibaren mayınlardan dolayı hayatını veya uzuvlarını kaybeden insanların sayısı konusunda kesin bir istatistik yok. Türkiye İnsan Hakları Vakfı (TİHV), 2002 ile 2008 tarihleri arasında gömülü kara mayınlarından dolayı asker ve sivil toplam 380 kişinin hayatını kaybettiğini, 1007 kişinin de yaralandığını açıkladı.

Mayınlı bölgelerin çeperinde yaşayan ve toprak işletmeciliğinden mahrum kalan köylülerin sınır kaçakçılığına yönelmek durumunda kaldığı ve sınırı geçmeye çalışan pek çok insanın sakat kaldığını veya yaşamını yitirdiğini bilmekteyiz.

Esasen bu konuyla ilgili TBMM'nin çok eskilerden beri yürüttüğü çalışmalar bulunmaktadır. 15 Ocak 1957 yılında, dönemin Mardin milletvekili Nurettin Yılmaz ve 45 arkadaşının mayınlı araziler konusunda araştırma kurulma talebini içeren önergede şu ifadeler dikkat çekici olduğu kadar güncelliğini de korumaktadır: "Terk edilmiş topraklarımızın topraksız köylülere dağıtıldığı takdirde, tahminen 4 bin topraksız aile toprak sahibi olabilecek, ekonomik yaşamlarında meydana gelecek değişiklikler nedeniyle kaçakçılık da büyük nispette azalabilecektir. Zira kaçakçılık olaylarında yakalananlar, yaralananlar veya ölenlerin tümünün topraksız ve yoksul olduğu, aç olan çocukları için 40-50 lira karşılığında sırt hamallığını yapan köylüler olduğu anlaşılmıştır. Asıl sermaye çevreleri perde arkasında zavallı yoksulların hayatları ile 40-50 lira karşılığında kumar oynamakta, ama açığa çıkmamaktadırlar. 40-50 lira uğruna kim karısını dul, çocuklarını yetim bırakmayı ve ölmeyi göze alabilir? Bunu göze alabilen yurttaşlarımızın ekonomik ve sosyal nedenleri üzerinde ciddiyetle durmamızda milli yarar olduğu kanısındayız."

Söz konusu önergeden dört ay sonra TBMM araştırma komisyonu talebini kabul edip bölgeye milletvekillerinin gitmesine karar verdi. Hatay, Gaziantep, Urfa ve Mardin'de incelemelerde bulunan komisyon üyelerinin hazırladığı rapor, bölgenin bir an önce mayınlardan arındırılması ve toprakların köylülere dağıtılması yönünde kanaat bildirdi. Rapor, Hatay sınırındaki 305 kilometrelik arazi haricinde Antep, Urfa ve

Mardin'deki arazilerin tamamen tarıma elverişli olduğunu tespit ederken, řu bilgiyi de aktarıyordu: "Hududun Suriye tarafı ekilmekte, Türkiye'ye ait kısmında aynı toprakların devamı olan 150–1200 metre genişliğindeki alanlar mayınla kaplı ve faydalanma dışı bırakılmış bulunmaktadır. Hududumuz içinde 256.104.743 dekar alan istimlâk edilerek mayınlanmış ve sadece istimlâk bedeli olarak geçmiş yıllarda arazi sahiplerine 483.584.57 lira ödenmiştir. Bu arazinin şimdiki değeri hiç şüphesiz bu miktarın çok üstündedir."

Hayatları mayınlarla çevrilmiş olan sınır boyundaki yurttaşlarımızın ekonomik kalkınması için mayınlardan temizlenen arazilerin, öncelikle onların kullanımına açılmasını gerekli görmekteyiz. Bu kapsamda aşağıdaki kanun değışikliğı teklifini sunmaktayız.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ DEVLETİ İLE SURİYE ARAP CUMHURİYETİ DEVLETİ
ARASINDAKİ KARA SINIRI BOYUNCA YAPILACAK MAYIN TEMİZLEME
FAALİYETLERİ İLE İHALE İŞLEMLERİ HAKKINDA KANUNDA DEĞİŞİKLİK
YAPILMASI HAKKINDA KANUN TEKLİFİ**

MADDE 1- 4/6/2009 tarihli ve 5903 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Devleti ile Suriye Arap Cumhuriyeti Devleti Arasındaki Kara Sınırı Boyunca Yapılacak Mayın Temizleme Faaliyetleri ile İhale İşlemleri Hakkında Kanuna aşağıdaki ek madde eklenmiştir.

“EK MADDE 1- Bu Kanun uyarınca mayınlardan temizlenen araziler, arazinin bulunduğu bölgede yerleşik bulunanlardan bir aylık ortalama aylık geliri net asgari ücret tutarının altında olanlara, talep etmeleri halinde sadece tarımsal faaliyetlerde kullanılmak üzere bedelsiz olarak tahsis edilir. Aklarına taşınmaz bulunmayanlara 50’şer dönüm arazi tahsis edilir.

Bu maddenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar Maliye Bakanlığınca belirlenir.”

MADDE 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3- Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

